

۱۰ فرهنگ ادبیات وهنر

ضمایر [اۉ]

شهردار جیمز جویس در شهر بچه‌ها

۴ ترجمه غلامرضا امامی برای

کودکان در نشر پرتقال منتشر شد

غلامرضا امامی را بیشتر به ترجمه‌هایش از ادبیات ایتالیا می‌شناسیم. اگر هم خاطرتان باشد چندی پیش در صفحه ادبیات روزنامه جام‌جم با او در همین باره به‌گفت‌وگو نشستیم و درباره ایتالو کالوینو و اومبرتو اکو حرف زدیم. البته ترجمه از زبان ایتالیایی و ترجمه ادبیات بزرگسالان، بخشی از کار امامی است و او سال‌هاست بر ادبیات کودکان و نوجوانان هم متمرکز است. از جمله این‌که اخیراً هم درباره ترجمه‌اش از داستان «اسب و سگ» ولتر نوشتیم‌که در نشر گویا منتشر شده بود. حالا از نشر پرتقال، ناشری که به‌طور تخصصی کتاب‌هایی برای کودکان و نوجوانان منتشر می‌کند، چهار کتاب به دفتر تحریریه روزنامه جام‌جم ارسال شده که هر چهار کتاب را امامی ترجمه کرده است.

این کتاب‌ها در سری «نویسنده‌های بزرگ، خواننده‌های کوچک» منتشر شده‌اند و از قضا یکی از آنها از نویسنده‌ای بسیار مهم در ادبیات بزرگسالان؛ جیمز جویس را می‌گوییم که از رمان «اولیس» او به‌عنوان مهم‌ترین شاهکار ادبیات داستانی معاصر یاد می‌شود. شاید کمتر علاقه‌مند به ادبیاتی بداند که آقای جویس هم برای بچه‌ها کتاب می‌نوشته. حالا امامی، داستان «گربه و شیطان» را ترجمه و در نشر پرتقال منتشر کرده است. کتاب، با تصویری تصویرگر نسخه اصلی کتاب همراه است یعنی راجر بلاشن. ۳۲ صفحه است و مناسب برای رده سنی از ۷ تا ۱۲ سال. اگر بخواهیم خلاصه به شما بگوییم‌که در این داستان چه خبر است باید بگوییم: «شهردار مشهور شهر، شیطان را فریب می‌دهد و با یستن پیمانی، او را وادار می‌کند که یک‌شنبه برای شهر پلی را بسازد که همه مردم شهر بسیار به آن احتیاج دارند...» و البته که باقی را خودتان بخوانید تا داستان لو نرود. شما خودتان ببینید دیگر! اصلاً وقتی نویسنده یک کتاب جیمز جویس، داستان نویس مشهور باشد، دیگر نیازی به این نیست که متنی در معرفی انگیزشی آن بنویسیم و ترغیب‌تان کنیم که کتاب را به‌عنوان یکی از کتاب‌های ترجمه در حوزه ادبیات داستانی کودکان برای بچه‌ها بخوانید. حالا این را هم لحاظ کنید که خودش کنجکاوی برانگیز است، اگر هم برای بچه‌ها نباشد برای شما پدر و مادرها که هست، که جویس برای بچه‌ها قصه نوشته باشد. اما سه کتاب دیگری که امامی برای نشر پرتقال ترجمه کرده، هر سه از نویسنده‌هایی هستند که خلاف جیمز جویس، در نوشتن برای بچه‌ها مشهورند و دستی دارند. یکی «زیبای خفته» است از شارل پرو که او را بیشتر به خاطر «شنل قرمزی»، «بند انگشتی» و «سیندرلایش» می‌شناسیم. تصویرهای این کتاب نیز مثل کتاب جویس، همان تصویرهای نسخه اصلی کتاب است و کار دست نیکولتا کستا.

عرس مولانا در سروش مولانا

سلسله نشست‌های بزرگداشت مولانا به مناسبت عرس مولانا، با حضور مولاناشناسان ایرانی و بین‌المللی برگزار می‌شود. لابد می‌پرسید این «عرس» یعنی چه؟ عرض شود خدمت شما که شب عرس در طریقت مولویه به شب درگذشت مولانا جلال‌الدین محمد بلخی گفته می‌شود. این سلسله نشست‌ها نیز به

پیمان طالبی

ادبیات وهنر

نگارشی رمان

ایران شهر اصلا

سفارش ناشر

به بنده نبود.

همه نامه‌ها

و اسناد

موجود است

که اولین بار

من به موسسه

شهرستان ادب

نامه نوشتم

و ابراز کردم

می‌خواهم

درمورد جنگ

رمانی بنویسم

چیه عاملی باعث شد شما سراغ سوژه‌ای اینچنینی درباره تاریخ معاصر ایران بروید؟ آیا رمان ایران شهر صرفاً یک سفارش از سوی یک مجموعه بوده یا دغدغه خودتان و پیشنهاد شما؟

حقیقت این است که نرفتن به سمت چنین سوژه‌ای جای سوال دارد. مگر نه که ادبیات نور انداختن بر مسائل اجتماعی و فردی مهم هر ملت و مردمانش است؟ بدون شک جنگ هشت ساله ایران و عراق یکی از دو سه مسأله مهم تاریخ معاصر است. نگارش رمان ایران شهر اصلاً سفارش ناشر به بنده نبود. همه نامه‌ها و اسناد موجود است که اولین بار من نوشتم و ابراز کردم می‌خواهم در مورد جنگ رمانی بنویسم و این‌که چرا به شهرستان ادب این پیشنهاد را دادم به چند دلیل بود؛ یکی این‌که از تجربه رمان پیشینم با این نشر راضی بودم و دیگری این که می‌دانستم تنها شهرستان ادب است که با درخواست من در مورد نوع قرارداد موافقت خواهد کرد. این که حق اقتباس سینمایی و ترجمه با من باشد و نه ناشر. سایر ناشران محترمی که تا آن زمان با آنها کار کرده بودم از این پیشنهاد استقبال نمی‌کردند.

چیه آن‌طور که شنیده‌ایم ایران شهر یک رمان ۱۰ جلدی خواهد بود. این

ایده که رمان آرام آرام نوشته و منتشر شود از کجا آمد؟ به نظر شما این‌که رمان را سریالی منتشر

کنیم چقدر در بهتر خواننده‌شدنش موثر است؟

این‌که چقدر خواننده از رمانی که سریالی منتشر شود استقبال خواهد کرد، نمی‌دانم اما این روند انتشار در مورد اکثر قریب به اتفاق رمان‌های طولانی دنیا به همین شکل بوده؛ مثلاً «کلیدر» که انتشارشان شش سال طول کشید یا رمان «نغمه‌های آتش و یخ» که از ۲۵ سال پیش تاکنون در حال انتشار است. رمان‌های بزرگ قرن ۱۹ مانند «برادران کارمازوف» و «جنگ و صلح» نیز یک‌جا

همین مناسبت و برای بزرگداشت مولانا برپا شده است. موسسه سروش مولانا برگزارکننده و میزبان پژوهشگران و مولاناشناسان ایرانی، افغانستانی و ترکیه‌ای شده است. آن‌طور که جام‌جم مطلع شده، این نشست‌ها از تاریخ ۲۱ آذر شروع شده و تا ۲۷ آذر، هر شب ساعت ۲۱ از اینستاگرام موسسه سروش مولانا به صورت

گفت‌وگو با محمدحسن شهبسواری درباره رمان ۱۰جلدی ایران‌شهر که تا امروز

جلد آن منتشر شده و پیرامون اشغال خرمشهر در جنگ ایران و عراق است

مخاطب ثابتی ندارم که نگران ریزشش باشم!

پژ محمدحسن شهبسواری را احتمالاً اکثر ادبیات‌دوستان و اهالی رمان و داستان ایرانی می‌شناسند. نویسنده‌ای که با رمان‌های خویش خیلی زود توانست بین مخاطبان داستان ایرانی طرفدار پیدا کند. مضاف بر این، کتابی به نام «حرکت در مه» که به عقیده بسیاری از کارشناسان، یکی از بهترین مجموعه‌های آموزش داستان‌نویسی است تاکنون توسط یک نویسنده ایرانی نوشته شده است. شهبسواری با چنین سابقه‌ای در سال ۹۷ رمانی را با انتشارات شهرستان ادب منتشر کرد به نام «ایران‌شهر» که روی جلد آن و درست بالای اسم کتاب نوشته شده بود: «۱» و این یعنی شهبسواری تجربه تازه‌ای را شروع کرده بود؛ «یک رمان چندجلدی».

در مهرماه امسال، دو جلد دیگر از «ایران‌شهر» رونمایی و در خبرها اعلام شد که «ایران‌شهر» قرار است ۱۰جلد داشته باشد. شهبسواری در ایران‌شهر، به روایت شهر خرمشهر از روزهای نخست جنگ تا سقوط می‌پردازد. باآغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، خرمشهر صحنه نبرد خیابانی میان مدافعان خرمشهر و نیروهای متجاوز یعنی شد و پس از مدتی در ۴ آبان ۵۹ این شهر به‌دست نیروهای متجاوز اشغال شد. سرانجام خرداد ۶۱ طی یک سلسله عملیات این شهر آزاد شد و سرنوشت جنگ تغییر کرد. شهبسواری با مطالعات فراوان و استفاده از زبانی داستانی به بیان اتفاقات آن برهه از تاریخ ایران پرداخته است. البته این اولین تجربه او در زمینه ادبیات جنگ نیست اما تجربه یک رمان جنگی چندجلدی در این شکل و شمایل برای او تازه است. در این گفت‌وگو با او پیرامون «ایران‌شهر» و حواشی آن صحبت کرده‌ایم و او با سعه صدر به تمام پرسش‌ها پاسخ داده است.

منتظر نشده بلکه جلد به جلد و به مرور عرضه شده‌اند.

عنوان ایران‌شهر از کجا آمده، نگاه تاریخی یا یک ایده شخصی؟

«شهر» در متون کلاسیک ما به معنای سرزمین است. پس «ایران‌شهر» یعنی «سرزمین ایران». معمولاً اسم گذاشتن برایم بسیار سخت است و این کتاب نیز تا مدت‌ها اسم نداشت. ایران‌شهر اسم بزرگی بود و بضاعت من اندک. ظرف و ظروف به‌هم نمی‌خورد اما وقتی جلوتر رفتم و فهمیدم قرار است چه رمانی بنویسم به خودم قول دادم حاصل چیزی شود که در خور این نام باشد. فضای رمان هم این اجازه را به من می‌داد. از صد سال پیش جنوب خوزستان مرکز اقوام ایرانی بوده‌است؛ آبادان به‌خاطر پالایشگاه و خرمشهر به‌خاطر بندر بودنش و نیز وقتی جنگ شروع شد مردم از تمام نقاط ایران برای دفاع به آنجا آمدند.

انتشارات شهرستان ادب پیش از این نیز آثاری از شما منتشر کرده بود. تجربه همکاری با یک ناشر این چنینی برای هنرمندی مثل شما می‌تواند به ریزش مخاطب همراه باشد. نظر خودتان چیست؟

اگر متوجه منظورتان نشدم. اگر می‌شود در مورد ناشر این چنینی و هنرمندی مثل شما، بیشتر توضیح دهید! چون راستش «وقتی دلی» را که

زنده پخش خواهد شد. امیرحسین ماحوزی، سیدرضا محمدی، سوگل مشایخی، مریم حسینی، علی تمیزال، مهدیه کسایی‌زاده و حمیدرضا توکلی سخنرانان این نشست‌ها هستند. اگر می‌خواهید این شب‌ها پلین حرف‌ها بنشینید به صفحه اینستاگرام موسسه سروش مولانا sorooshemowlana مراجعه کنید./جام‌جم دیلی

می‌خواستم استفاده کنم این همه آنها جلد منتشر در زمان خائنی که با دزدهایی که دستبرد می‌زد شخصیت‌های رانته **رمان ایر** است که می‌موضوع رانته **چقدر تحقیق**

از روزی که شر نوشتم، هشت است تا روزی که هم تمام نمی‌به آنها مراجعه خودم هم که کل مسیر عراق را فیلم گرفته‌ام هم مصاحبه که تحقیق شود. ده سالی که بر داشت، چون ر تحقیق بود و هستم. اما یک اگر بخواهم بگ فرهنگ اصطلا آشنا شوم. **شایعه**

من با شهرستان ادب منتشر کردم در کنار «شب ممکن» که در انتشارات چشمه منتشر شده از پرمخاطب‌ترین آثار من هستند. هر کدام در چاپ هفتم هستند. **منظورم این است که برخی معتقدند همکاری با ناشرانی چون سوریه مهر و شهرستان ادب با چاپ آثاری با محوریت جریان شعر و داستان انقلاب اسلامی، شاید می‌تواند با ریزش مخاطب برایشان همراه باشد. البته بعضی‌ها اساساً به همین جریان تعلق دارند و در آن فعالیت می‌کنند. اما شما که الزاماتمام آثارتان درخصوص انقلاب نبوده. فکر نکردید شاید این همکاری در جذب مخاطب آثار بعدی‌تان خلی ایجاد کند؟**

نه حقیقتاً. اساساً من مخاطب ثابتی ندارم که بخواهم نگران ریزش یا رویش آن باشم. **رمان ایران‌شهر را می‌توان تا حد بسیاری شخصیت محور دانست. به این معنا که ایران‌شهر شخصیت‌های جذابی دارد که اغلب نیز مثبت هستند. آیا تعمداً در ساخت این شخصیت‌ها بوده؟**

در زمان حمله عراق به ایران، خرمشهر ۱۴۰هزار نفر جمعیت داشت. در روزهای آخر اشغال هزار نفر از این تعداد برای دفاع از شهر مانده بودند. سر جمع هم از سایر نقاط ایران هزار نفر برای دفاع آمده بودند. ایران‌شهر رمان آن ۱۴۰هزار نفر جمعیت خرمشهر و ۳۶ میلیون جمعیت ایران نیست. ایران‌شهر رمان آن ۲۰۰۰نفر است. به نظر شما اینها آدم‌های غیرجذاب و غیرمثبتی هستند؟ راستش اگر

اولین کارگردانی ستاره اسکندری

ستاره اسکندری را با بازی‌هایش در تئاتر و تلویزیون و سینما می‌شناسیم اما حالا مهر خبر داده که فیلمبرداری فیلم سینمایی «خورشید آن ماه» به کارگردانی او به پایان رسیده است. تهیه‌کننده هم منوچهر محمدی است و نازنین فراهانی، پژمان باغزی، امیرحسین هاشمی، بنفشه صدی و ... بازیگران این فیلم هستند.

شلیک «پدرخوانده» به تماشاگران

مجموعه ای درباره پشت صحنه این فیلم تولید می شود

اولین قسمت این درام جنایتکارانه گنگستری

کلاسیک است. این درام شرح حال گونه با نام «تقاضا» جلوی دوربین می رود و داستان زندگی آل رودی تهیه کننده معروف سینما را تعریف می کند. در حقیقت، مجموعه تقاضا آن بخش از زندگی و فعالیت های هنری رودی را به تصویر می کشد که او اقدام به تولید قسمت اول پدرخوانده کرد.

آرمی هامر برای بازی در نقش رودی انتخاب شده و واحد تلویزیونی کمپانی پارامونت تهیه کننده

موفقیت مالی و انتقادی

«پدرخوانده» ها و جنجالی که پیرامون این سه گانه مطرح سینمایی به پا شد، به قدری بحث انگیز و

پرسرودا بوده که دو صنعت سینما و تلویزیون قصد ندارند به این زودی ها دست از سر آن بردارند در تازه ترین اقدام، خبر می رسد که رسانه تلویزیون درصدد تولید مجموعه ای درام درباره نحوه تولید

کیکاووس زبیری

سینمای جهان

تازه خبر

به تماشای «هاری»

بعد از مدت ها می‌خواهیم پیشنهاد بدهیم به یک گالری بروید و نقاشی ببینید؛ نمایشگاه «هاری» که این روزها در گالری فرمانفرما برپا است و تا ۳۰ آذر نیز ادامه دارد. مجموعه‌ای از نقاشی‌های سوگند نبی که در دو طبقه به نمایش گذاشته شده است. تا ۳۰ آذر همه‌روزه به غیر از دوشنبه‌ها از ساعت ۱۱ تا ۱۹ و روزهای جمعه از ساعت ۱۶ تا ۱۹ می‌توانید خودتان را به گالری فرمانفرما در خیابان خردمند شمالی برسانید.

راش[سینمای ما و آنها]

تنها مهمان خارجی چشم‌بادامی‌ها

نشست خبری فیلم «خورشید» مجید مجیدی در چین برگزار شد

دیروز در همین صفحه از حضور مجید مجیدی در جشنواره فیلم چین و این‌که او می‌خواهد با چینی‌ها فیلمی درباره کرونا بسازد، نوشتیم. درواپسین دقایق جمعه‌شب، خبر آمد پس از نمایش فیلم «خورشید» در جشنواره فیلم چین و استقبال تماشاگران از آن، مجیدی ابراز امیدواری کرد این فیلم جزو اولین آثار سینمایی ایران باشد که به‌طور گسترده در سینماهای چین به نمایش درمی‌آید. آن‌طور که ایسنا حرف‌های مجیدی را در نشست خبری فیلم خورشید در سومین فستیوال فیلم «هاینان» گزارش کرده، مجیدی گفته: «۴ سال است در سخت‌ترین شرایط تحریمی که دولت آمریکا به ما روا داشته، زندگی می‌کنیم. به‌رحال شرایط سختی است، فقط به خاطر این‌که یک ملت می‌خواهد استقلال خود را داشته باشد و می‌خواهد روی پای خودش بایستد.»

مجیدی در گفت‌وگویی با رادیو و تلویزیون مرکزی چین درباره این فستیوال که برای نخستین بار و در شرایط خاص کرونا در آن حضور دارد، گفته است: نکته برجسته جشنواره این بود که تلاش می‌کند فیلم‌های فیلمسازان اول را معرفی کند و به نظر من، این یکی از دستاوردهای مهم جشنواره تلقی می‌شود. مجیدی که برای حضور در این فستیوال فیلم، طبق قانون چین در یک هتل دو هفته قرنطینه بوده است، این دوران را این‌گونه توصیف کرده: «تجربه عجیبی بود. سخت ولی شیرین»